

POLÍTICA

Res de res fins la primavera

El procés de les eleccions al Congrés de diputats, la primavera vinent, mantindrà aturada l'activitat política a Catalunya i en condicionarà el seu futur.

ENRIC RIMBAU

Un dels esdeveniments polítics més importants per Catalunya del proper any serà el de les eleccions al Congrés de diputats de Madrid. Iniciar unes previsions de política catalana amb aquesta dada pot semblar una reducció provinciana, sobretot si es recorda l'interès del president Jordi Pujol per separar la data de les eleccions catalanes de la de les estatals, per evitar l'espanyolització del debat polític a Catalunya. Sigui com sigui, però, sembla força segur que l'activitat parlamentària catalana quedarà aturada en espera que els resultats de les eleccions al govern estatal, la propera primavera, aclareixin el panorama polític espanyol i de retruc, el català. Qui guanyi, i sobretot com guanyi, les eleccions estatals repercutirà directament en la política a Catalunya. Una majoria absoluta del PP, avui dia difícil d'imaginar, podria alliberar CiU de la feixuga càrrega que representa per al seu electorat donar suport a un govern del PP i li podria deixar les mans més lliures per a planificar el futur de la coalició, per bé que l'hegemonia popular aixecaria un mur de formigó contra el qual s'estavellaria qualsevol intent d'obtenir millores en l'àmbit de l'autogovern.

Però el més probable és que PP o PSOE hagin de necessitar suports parlamentaris a Madrid per a governar. En aquest cas, caldrà observar si en una hipotètica victòria del candidat socialista, Joaquín Almunia, sobre el popular, José María Aznar, pot variar l'equilibri de forces al Parlament de Catalunya. De fet, ja s'ha apuntat en diverses ocasions que CiU preferiria una victòria socialista. I és que, segons els càlculs dels nacionalistes, aquest triomf socialista a Madrid podria desacti-

var Pasqual Maragall en la política catalana, perquè el PSOE podria necessitar tot el suport de CiU a Madrid. Aquesta hipòtesi ha estat refusada pel mateix Pasqual Maragall. És evident que el moment històric no és el mateix, però la coalició nacionalista avala els seus càlculs en els referents recents, quan Felipe Gonzalez va rebre el suport de CiU i el PSC veia limitada la seva capacitat d'acció a Catalunya. Així doncs, si es produeix un context semblant, caldrà veure si Pasqual Maragall, el primer candidat socialista que ha aconseguit superar Jordi Pujol en nombre de vots en unes eleccions catalanes, també aconseguiria no quedar neutralitzat amb una suposada victòria socialista a Madrid o si, amb l'ajut de la plataforma de Ciutadans pel Canvi, pot establir una relació més independent del PSOE.

Si pel contrari Aznar revalida el seu càrrec, però sense majoria absoluta al Congrés de diputats, és probable que hi hagi pocs canvis en la dinàmica parlamentària a Catalunya. Un suport a Madrid de CiU al PP permetria que la coalició nacionalista pogués comptar amb el gest recíproc del PP al Parlament català, alhora que allunyaria, però, les possibilitats d'establir acords amb ERC. L'altra qüestió és si aquesta situació és o no la més adequada perquè CiU pugui encarar amb bones condicions el procés de revisió dels termes de la coalició i de designació del substitut de Jordi Pujol com a candidat a la presidència de la Generalitat.

El resultat, doncs, de les properes eleccions al Congrés de diputats de Madrid, la primavera vinent, determinarà les estratègies dels partits catalans.

Però siguin els que siguin aquests resultats, hi ha diversos punts que hauran de ser observats durant el proper any, alguns d'ells ja breument apuntats anteriorment.

ARXIU / JORDI PLAY

Tal i com ja s'ha observat en el debat d'investidura, hi ha dos temes clau en el debat polític a Catalunya. L'un és la lectura, revisió o reforma –segons quina sigui la formació que parla– de l'Estatut de Catalunya. Aquest debat, que va quedar avortat amb el fracàs de la comissió de la reforma de l'Estatut de la legislatura anterior, es tornarà a posar en marxa després de les eleccions espanyoles. I, de nou, caldrà esperar els resultats d'aquestes, per acabar de veure dibuixat el posicionament de les dues forces majoritàries a Catalunya, CiU i PSC, i la seva capacitat, o voluntat, per assolir acords de consens al Parlament català, amb la resta de partits, per obtenir una força suficient per a poder defensar la proposta al Congrés, que és qui té la darrera paraula.

Un altre debat clau d'aquesta legislatura que tot just ha començat serà la revisió del model de finançament, un model que caduca el proper any 2001 i que, per tant, s'haurà de renegociar quan comenci la propera legislatura espanyola. Un cop més, doncs, res de res fins saber els resultats de les eleccions estatals.

Però a banda d'aquests dos punts, hi ha també altres aspectes de la política catalana que seran objecte de debat en el si dels mateixos partits. Pel que fa a CiU, els dos partits que integren la coalició celebraran congressos la tardor vinent. Els dos socis hauran d'encarar un doble procés. Tant Convergència Democràtica com Unió Democràtica hauran de reformular les seves relacions per evitar, en el futur, que les diferències entre els dos partits provoquin els enfrontaments públics que darrerament han pogut danyar la imatge de la coalició. Per això, les dues formacions poden estudiar un model de relació que superi l'actual, basat en el comitè d'enllaç entre els dos partits, que podria desembocar en la instauració d'un nou òrgan de direcció conjunta. I lligat a aquest debat intern de la coalició, hi ha el debat del relleu de Jordi Pujol, que sembla que, de moment, ningú gosa afrontar obertament. De fet, la solució de la relació entre CDC i UDC serà un element clau per al desenvolupament del procés de selecció del candidat que haurà de substituir Pujol al capdavant de la coalició nacionalista.

Pel que fa a l'altra formació política majoritària, el Partit dels Socialistes de Catalunya-Ciutadans pel Canvi, a banda de les conseqüències que puguin determinar els resultats electorals de les eleccions estatals, l'any 2000 servirà per veu-

Imatges del darrer debat d'investidura. Pasqual Maragall (PSC-CpC) felicita Jordi Pujol (CiU) en ser reelegit president de la Generalitat; a mà esquerra, Josep Lluís Carod-Rovira (ERC). A sota, a la dreta, Alberto Fernández Díaz (PP). I a l'esquerra, Rafel Ribó (IC-V).

re si el lideratge de Pasqual Maragall es referma i com s'acaben d'articular les relacions entre PSC i CpC. De moment, CpC ja ha anunciat que no actuarà com a un nou partit polític, sinó com un moviment cívic que vol defensar un viratge de progrés i catalanista, en la línia del seu discurs durant les eleccions al Parlament. El més de gener, CpC celebrarà la seva primera trobada. Molt probablement s'hi anunciarà que no es presentarà a les eleccions espanyoles –tot i que oferirà suport al PSC– i la voluntat de treballar per traslladar a Madrid les seves línies d'actuació. Entre aquestes potser figurarà la de donar suport a la idea que el PSC tingui grup propi al Congrés de diputats. Si bé aquesta opció és prou complicada al Congrés, sí que és més factible una presència del PSC diferenciada del PSOE al Senat, si finalment prosperen els acords entre PSC-CpC i Iniciativa per Catalunya-Verds amb Esquerra Republicana, per a consensuar una llista conjunta a la Cambra alta espanyola.

Pel que fa a la resta de partits catalans, s'haurà de veure si ERC pot continuar l'estratègia de marcar un espai propi entre CiU i PSC o si per contra, els fets l'abocaran a mantenir una relació més estreta amb una de les dues formacions. De

moment, però, la formació independentista no sembla disposada a perdre l'espai que fins el moment ha pogut anar definint amb l'estratègia que alguns mitjans de comunicació han anomenat d'"equidistància".

I el PP de Catalunya té una prova de foc en les pròximes eleccions espanyoles. Si es repeteixen els mals resultats dels conservadors en les passades eleccions del Parlament de Catalunya, el futur de la direcció regional dels populars catalans pot ser força negre i pot donar, de nou, ales als sectors vidualquadristes.

Pel que fa a IC-V, després de les eleccions estatals i abans de l'estiu, celebrarà la seva setena assemblea, que servirà per veure si la formació, avui encapçalada per Rafel Ribó, recupera l'espai polític que havia tingut, especialment abans del procés d'aproximació al PSC.

D'alguna manera es pot pronosticar que la política catalana experimentarà un fenomen semblant a l'efecte 2000 però traslladat a la primavera. És a dir, tothom en parla però ningú no sap ben bé què pot passar, ni les conseqüències que comportarà. Els efectes informàtics es coneixerem el dia 1 de gener. Els polítics, a Catalunya, l'endemà de les eleccions al Congrés de diputats de Madrid.